

VALTIONEUVOSTON ASETUS KORKEAKOULUOPISKELIJOIDEN OPISKELUTERVEYDENHUOLLON NEUVOTTELUKUNNASTA

1 Nykytila

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetun lain (695/2019, jäljempänä opiskeluterveydenhuoltolaki) 11 §:ssä säädetään korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon neuvottelukunnasta. Säännöksen mukaan sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä toimii valtioneuvoston kolmeksi vuodeksi kerrallaan asettama korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon neuvottelukunta. Siinä ovat edustettuina sosiaali- ja terveysministeriö, valtiovarainministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, Kansaneläkelaitos, Suomen Kuntaliitto, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö (jäljempänä YTHS), yliopistot ja ammattikorkeakoulut sekä ylioppilaskunnat ja opiskelijakunnat.

Neuvottelukunnan tehtävänä on opiskeluterveydenhuoltolain 11 §:n 3 momentin mukaan:

- 1) seurata korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämistä;
- 2) ohjata ja seurata Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön tuottaman opiskeluterveydenhuollon toteutumista;
- 3) kehittää Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön tuottamaa opiskeluterveydenhuoltoa;
- 4) edistää Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön tuottaman opiskeluterveydenhuollon ja kuntien järjestämän opiskeluterveydenhuollon ja muun terveydenhuollon yhteensovittamista;
- 5) seurata palveluverkkoa ja opiskeluterveydenhuollon palvelujen toteutumista, palvelujen käyttöä ja tarvetta valtakunnallisesti sekä opiskelijoiden tyytyväisyyttä palveluihin.

Opiskeluterveydenhuoltolain 11 §:n 4 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon neuvottelukunnan kokoonpanosta, asettamisesta ja tehtävistä.

Opiskeluterveydenhuoltolain voimaan tulon myötä YTHS:n asiakasmäärä on suunnilleen kaksinkertaistunut. Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämistapa ja rahoitusmalli ovat uudistuneet. Tilanne on kaiken kaikkiaan uusi sekä poikkeuksellinen suomalaisessa terveydenhuoltojärjestelmässä. Neuvottelukunnan voidaan katsoa olevan keskeisessä asemassa, kun se seuraa opiskeluterveydenhuollon palveluiden järjestämistä. Neuvottelukunnan toiminta ei kuitenkaan korvaa valvontaviranomaisten eikä Kansaneläkelaitoksen vastuita.

Opiskeluterveydenhuoltolaki parantaa etenkin ammattikorkeakouluopiskelijoiden osalta palvelujen, opiskelijoiden hyvinvoinnin sekä kustannusten seurantaa. Seuran-

nasta saatuja tietoja voitaisiin käyttää opiskeluterveydenhuollon kansallisessa ohjauksessa ja yleisluonteisessa valvonnassa. Opiskeluterveydenhuoltolain voimaan tulon myötä myös järjestäjänä toimivalle Kansaneläkelaitokselle muodostuu monipuolinen arviointi- ja seurantavelvoite. Neuvottelukunnan toiminta täydentääkin osaltaan opiskeluterveydenhuollon kokonaisuuden kehittämistä, ohjausta sekä yleistä valvontaa.

Neuvottelukunta on uusi toimielin. Sen tehtävien ja vastuiden määräytymistä saataan joutua vielä vastaisuudessakin arvioimaan esimerkiksi siltä osin, täytyykö asetusta täsmentää tai muuttaa. Epäselvää esimerkiksi on, pystyykö neuvottelukunta suorittamaan kaikkia sille esitettyjä tehtäviä ilman laissa säädettyä tiedonsaantioikeutta. Neuvottelukunnan tehtäväkenttä muovautunee ja täsmentyneee aikanaan, kunhan se on asetettu ja sen toiminta käynnistetty.

2 Ehdotetut säännökset

1 §. Tehtävät. Pykälässä säädettäisiin, että korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetun lain (695/2019) 11 §:ssä säädettyjen tehtävien hoitamiseksi korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon neuvottelukunnan olisi:

1) arvioitava korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta. Tehtävä perustuisi opiskeluterveydenhuoltolain 11 §:n 3 momentin 1 ja 2 kohtiin, joiden mukaan neuvottelukunnan on seurattava korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämistä sekä ohjata ja seurata YTHS:n tuottaman opiskeluterveydenhuollon toteutumista. Tehtävä perustuisi siten Kansaneläkelaitoksen järjestämisvastuun sekä YTHS:n toteuttamisvastuun seuraamiseen. Neuvottelukunta voisi esimerkiksi tarkastella, miten palvelut ovat saatavilla ja saavutettavissa eri alueilla, ja antaa tarvittaessa suosituksia. Vuoden 2021 alussa on tapahtunut suuri muutos, joten varsinkin alkuvaiheessa on tärkeää seurata toimeenpanoa.

2) seurattava ja arvioitava Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön tuottaman opiskeluterveydenhuollon sekä muun terveydenhuollon välistä yhteistyötä ja yhteensovittamista. Tehtävä perustuisi opiskeluterveydenhuoltolain 11 §:n 3 momentin kohtaan 4. Sen mukaan neuvottelukunnan tehtävänä on edistää YTHS:n tuottaman opiskeluterveydenhuollon ja kuntien järjestämän opiskeluterveydenhuollon ja muun terveydenhuollon yhteensovittamista. Tämä 2 kohdan tehtävä liittyisi etenkin korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon sekä muun terveydenhuollon yhteensovittamiseen. Kaikki terveydenhuollon palvelut eivät kuulu opiskeluterveydenhuoltoon. Tavoitteena kuitenkin on, että opiskelijat käyttäisivät ensisijaisesti opiskeluterveydenhuollon palveluita. Neuvottelukunta voisi seurata, millaisiin palveluihin opiskelijat hakeutuvat sekä sitä, miten palveluiden kysyntä ja tarjonta kohtaavat.

Opiskeluterveydenhuoltolain 12 §:n mukaan Kansaneläkelaitoksen ja YTHS:n on sovitettava yhteen opiskeluterveydenhuollon palvelut muihin sosiaali- ja terveyspalveluihin sekä kuntoutuspalveluihin yhteistyössä kuntien ja muiden palveluja järjestävien tahojen kanssa. Lisäksi niiden on turvattava palvelukokonaisuuden ja sujuvien palveluketjujen toteutuminen yhteistyössä esimerkiksi muun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä kuntoutuspalvelujen järjestäjien kanssa. Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon tuottaminen eroaa muiden sosiaali- ja terveyspalvelujen

tuottamisesta, sillä tuottajana on YTHS. On tärkeää sovittaa palvelut yhteen muiden sosiaali- ja terveyspalvelujen kanssa, jotta pystytään varmistamaan palvelukokonaisuudet ja sujuvat palveluketjut kunnan järjestämien palvelujen kanssa. Opiskeluterveydenhuollon palvelut ovat sidoksissa myös korkeakoulun opiskeluyhteisöön ja -ympäristöön, joten myös yhteistyö korkeakouluverkoston on perusteltua.

Voidaan pitää tärkeänä seurata, miten opiskeluterveydenhuollon palvelut voidaan sovittaa yhteen muun palvelujärjestelmän kanssa. Korkeakouluopiskelijat käyttävät sekä YTHS:n että julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja. Eri palvelukokonaisuuksien toiminnallinen integraatio on tärkeää asiakkaan hoidon ja ylipäänsä kustannusten näkökulmasta. Palveluista vastaavat eri tahot, joten opiskelijoiden tarvitsemat palvelut tulisi sovittaa yhteen toimiviksi kokonaisuuksiksi. Neuvottelukunta voisi lisäksi osaltaan tarkastella, siirtyykö perustason terveydenhuollosta palveluntarvetta erikoissairaanhoidon vastuulle.

Erityisesti tilanteissa, joissa opiskelija tarvitsee opiskeluterveydenhuoltoon sisällyttämiä palveluja, tulisi varmistaa sujuvat palveluketjut ja -prosessit. YTHS:n tehtävänä on koordinoita korkeakouluopiskelijoiden toiminta-, opiskelu- ja työkyvyn tuen sekä kuntoutuksen prosesseja. YTHS:n tulee toimia tiiviissä yhteistyössä muiden opiskelijan hoidosta ja kuntoutuksesta vastaavien tahojen kanssa opiskelijan sujuvan kuntoutumisprosessin varmistamiseksi. Neuvottelukunta voisikin osallistua myös tämän kokonaisuuden seuraamiseen ja kehittämiseen.

Neuvottelukunta ei korvaisi Kansaneläkelaitoksen vastuuta. Kansaneläkelaitoksen on opiskeluterveydenhuollon järjestäjänä velvollisuus seurata opiskeluterveydenhuollon toteutumista. Opiskeluterveydenhuoltolain 7 §:n mukaan Kansaneläkelaitos huolehtii korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon palvelujen riittävästä saatavuudesta ja saavutettavuudesta valtakunnallisesti sekä hyväksyy opiskeluterveydenhuollon palveluverkon. Lisäksi Kansaneläkelaitoksen on seurattava ja arvioitava järjestämänsä korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon laatua ja vaikuttavuutta sekä kustannuksia, tuottavuutta ja taloudellisuutta. Kansaneläkelaitoksen on myös huolehdittava siitä, että opiskeluterveydenhuollon palvelujen tuottamisessa käytetään toiminnan suunnittelussa ja johtamisessa tietoa toiminnan laadusta, vaikuttavuudesta ja kustannuksista.

3) seurattava opiskeluterveydenhuollon kustannuksia ja voimavarojen kohdentumista. Tehtävä perustuisi opiskeluterveydenhuoltolain 11 §:n 3 momentin 5 kohtaan. On tärkeää seurata ja verrata korkeakouluopiskelijoiden ja toisen asteen opiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon opiskelijakohtaisia kustannuksia ja niiden kohdentumista. Opiskeluterveydenhuollon kustannuksia arvioitaessa ja ennalta ehkäisevän työn näkökulmasta on tärkeää saada tietoa, millaisessa määrin resurssit kohdentuvat ja mihin kohteisiin resurssitarpeet sijoittuvat. Lisäksi ottaen huomioon, että korkeakouluopiskelijoiden erilliset käyntimaksut poistuvat, tiedossa saattaa olla palvelujen kysynnän kasvua. Näin ollen neuvottelukunnalla olisi tärkeä tehtävä seurata resurssien käyttöä ja tarvetta. Tältä osin neuvottelukunta voisi seurata ylipäänsä koko opiskeluterveydenhuollon osalta, miten hyvin pystytään vastaamaan opiskelijoiden palveluntarpeisiin.

Palvelun taso ei voi vaihdella riippuen siitä, mikä taho tuottaa tai järjestää palvelut. Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon rahoitus vuonna 2021 perustuu

arvioon, jonka pohjana ovat toteutuneet rahoitukset. Nyt tilanne muuttuu, sillä rahoitus tulee olemaan 1.1.2021 alkaen erilainen kuin aiempina vuosina. Lisäksi korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollossa on uutena elementtinä opiskeluterveydenhuoltolain 8 §:n 2 momentin mukainen oikeus hyödyntää tarvittaessa alihankintapalveluja. Palveluiden saatavuushäiriöissä Kansaneläkelaitoksella on opiskeluterveydenhuoltolain 13 §:n perusteella vastuu järjestää opiskeluterveydenhuoltopalvelut muulla tavalla, jos YTHS ei pysty niitä tuottamaan. Siten joissakin tilanteissa opiskeluterveydenhuollon palveluverkostossa voi olla mukana muitakin toimijoita kuin YTHS. Myös erilliset käyntimaksut poistuvat, eli terveydenhoitomaksu kattaa opiskeluterveydenhuollon kokonaisuudessaan. Tämä saattaa lisätä opiskeluterveydenhuollon palvelujen kysyntää. Tässä voidaan nähdä riskinä esimerkiksi tilapäiset ongelmat opiskeluterveydenhuollon palvelujen saatavuudessa ja saavutettavuudessa tai hoitojonojen hallinnassa. Tätäkin kokonaisuutta neuvottelukunta voisi osaltaan seurata ja osallistua tarvittaessa järjestelmän kehittämiseen.

Toisen asteen opiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestämisvastuu jää kunnille. Toisen asteen opiskelijoiden osalta palveluiden laadussa, saatavuudessa ja saavutettavuudessa on ollut vaihtelua. Näin ollen neuvottelukunnalla on tärkeä rooli myös toisen asteen opiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon seurannassa siltä osin, kun seuranta kohdistuu palveluverkkoon, palvelujen toteutumiseen ja käyttöön sekä opiskelijoiden tyytyväisyyteen.

4) edistettävä toisen asteen opiskelijoiden sekä korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon ja muun terveydenhuollon yhteensovittamista. Tehtävä perustuisi opiskeluterveydenhuoltolain 11 §:n 3 momentin 4 kohtaan. Tämä tehtävä eroaisi 2 kohdan mukaisesta tehtävästä siltä osin, että edistämistyö liittyy koko opiskeluterveydenhuoltoon.

Mikäli korkeakouluopiskelijat hakeutuvat runsaasti sekä YTHS:n että muun julkisen terveydenhuollon palvelujen piiriin, se lisänee riskiä resurssien kahdenkertaisesta kohdentumisesta. Riski resurssien kahdenkertaisesta kohdentumisesta koskee myös toisen asteen opiskelijaa etenkin silloin, kun hänen opiskelupaikkakuntansa on muu kuin hänen asuinkuntansa. Tässä seurannassa neuvottelukunnalla tulisi olemaan tärkeä rooli, koska se seuraisi muun ohella opiskeluterveydenhuollon ja muun terveydenhuollon välistä yhteistyötä ja koordinaatiota koko opiskeluterveydenhuoltojärjestelmän osalta.

Neuvottelukunta voisi omalla seurantatyöllään tukea ja edistää toisen asteen ja korkean asteen opiskeluterveydenhuollon välisten laatuerojen kaventumista. Valvontaviranomaiset ovat pitäneet varsinkin toisen asteen opiskeluterveydenhuollon hoitoon pääsyä erityisvalvonnan kohteena vuonna 2019. Ne ovat todenneet joulukuussa 2019, että opiskeluterveydenhuollon järjestämisessä on edelleen parannettavaa. Aluehallintovirastot ohjasivat kuntia saattamaan opiskeluterveydenhuollon palvelut viipymättä lainsäädännön mukaiseksi. Myös opiskeluterveydenhuollon kirjauksissa on ollut puutteita. Valvontaviranomaiset tulevat jatkamaan opiskeluterveydenhuollon valvontaa. Neuvottelukunta voisi myös tarvittaessa tehdä yhteistyötä valvontaviranomaisen kanssa.

Ainakin osa toisen asteen opiskelijoista siirtyy toisen asteen opiskeluterveydenhuollon palveluista korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon palvelujen käyttäjiksi. Näin ollen lienee suotavaa, etteivät mahdolliset, jo toisella asteella havaitut opiskelukykyä vaarantavat tekijät jäisi huomiotta korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollossa. Siten voidaan pitää tärkeänä seurata opiskeluterveydenhuoltoa myös kokonaisuutena.

Neuvottelukunnalle esitetään 1 pykälän 2 momentissa, että se voisi käsitellä sille tehtyjä, opiskeluterveydenhuoltoa koskevia esityksiä. Neuvottelukunta voi myös antaa opiskeluterveydenhuoltoa koskevia lausuntoja. Tämä tehtävä perustuisi etenkin opiskeluterveydenhuoltolain 11 §:n 4 momentin 3 kohtaan, jonka mukaan neuvottelukunnan tehtävänä on kehittää YTHS:n tuottamaa opiskeluterveydenhuoltoa. Neuvottelukunta toimisi kuitenkin tahona, joka käsittelee opiskeluterveydenhuollon järjestämistä ja tuottamista koskevat, ministeriöille ja muille viranomaisille tehdyt esitykset. Nämä voivat myöhemmin johtaa mahdollisiin palveluja koskeviin lainsäädännöllisiin muutoksiin tai talousarvioprosessiin tehtyihin ehdotuksiin. Kyse ei kuitenkaan olisi muutoksenhaku- eikä valitusinstanssista. Yksittäisen palvelujen käyttäjän asioita ei käsiteltäisi neuvottelukunnassa. Kyse olisi sen sijaan keinosta, jolla neuvottelukunta voisi kehittää opiskeluterveydenhuoltoa.

Neuvottelukunta voisi tehtäviensä hoitamiseksi tehdä esityksiä opiskeluterveydenhuoltoa koskevissa asioissa ministeriöille, muille viranomaisille sekä Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiölle. Neuvottelukunta voisi tehdä esimerkiksi esityksiä, joilla pyrittäisiin parantamaan opiskeluterveydenhuollon palvelujen saatavuutta ja laatua. Tehtävä perustuisi siten opiskeluterveydenhuoltolain 11 §:n 3 momentin 1–4 kohtiin. Tehtävä korostanee neuvottelukunnan itsenäistä ja keskeistä asemaa opiskeluterveydenhuollon järjestämisen uudessa tilanteessa sekä opiskeluterveydenhuollon kehittäjänä.

2 §. Kokoonpano. Pykälän 1 momentin mukaan neuvottelukunnassa olisi puheenjohtaja, varapuheenjohtaja sekä yksitoista muuta jäsentä.

Pykälän 2 momentin mukaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulisi olla sosiaali- ja terveysministeriön virkamiehiä. Varapuheenjohtaja kuuluisi neuvottelukunnan kokoonpanon jäsenistöön.

Pykälän 3 momentin mukaan neuvottelukunnan muun jäsenistön osalta kokoonpanossa tulisi olla edustettuina sosiaali- ja terveysministeriö, valtiovarainministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, Kansaneläkelaitos, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö, Suomen Kuntaliitto, yliopistolain (558/2009) 1 §:ssä tarkoitetut yliopistot ja 46 §:ssä tarkoitetut ylioppilaskunnat sekä ammattikorkeakoululain (932/2014) 2 §:ssä tarkoitetut ammattikorkeakoulut ja 41 §:ssä tarkoitetut opiskelijakunnat.

Yliopistolain 46 §:n 2 momentin 2 kohdan (698/2019) mukaan ylioppilaskunnan erityisenä tehtävänä on osallistua tarvittaessa terveydenhuoltolain (1326/2010) 17 §:ssä ja opiskeluterveydenhuoltolaissa säädettyjen opiskeluterveydenhuoltoa koskevien tehtävien toteuttamiseen. Yleensä ylioppilaskuntia on edustanut Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL ry. Edustajaehdokkaan ja tämän varajäsenehdokkaan nimeäminen tapahtuisi ylioppilaskuntien sopimalla tavalla. Vastaavasti ammattikorkeakoululain

41 §:n 2 momentin 2 kohdan (699/2019) mukaan opiskelijakunnan erityisenä tehtävänä on osallistua tarvittaessa terveydenhuoltolain (1326/2010) 17 §:ssä ja opiskeluterveydenhuoltolaissa säädettyjen opiskeluterveydenhuoltoa koskevien tehtävien toteuttamiseen. Yleensä opiskelijakuntia on edustanut Suomen opiskelijakuntien liitto SAMOK ry. Edustajaehdokkaan ja tämän varajäsenehdokkaan nimeäminen tapahtuisi opiskelijakuntien sopimalla tavalla.

3 §. Asettaminen. Valtioneuvosto määräisi neuvottelukunnan puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja muut jäsenet sekä kullekin henkilökohtaisen varajäsenen. Jos puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, jäsen tai varajäsen eroaisi kesken toimikauden tai olisi pysyvästi estynyt osallistumaan neuvottelukunnan toimintaan, sosiaali- ja terveysministeriö määräisi hänen tilalleen uuden henkilön jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Neuvottelukunnan jäsenistöä ja varajäsenistöä asettaessa tulisi ottaa huomioon myös naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetusta laista (609/1986) johtuvat vaatimukset sukupuolikiintiöistä.

4 §. Sihteeristö ja jaostot. Neuvottelukunta voisi asettaa sihteeristön ja jaostoja. Jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan määräisi neuvottelukunta. Jaostojen jäseninä voisi olla myös neuvottelukunnan varajäseniä ja neuvottelukunnan ulkopuolisia asiantuntijoita. Jäisi neuvottelukunnan oman harkinnan varaan, millaista henkilöstöä tai toiminnan suunnittelua se tarvitsee sille asetettujen tehtävien suorittamiseksi. Neuvottelukunnan jäsenyydestä ei maksettaisi erillistä palkkiota. Neuvottelukunnan ja jaostojen ulkopuolisten jäsenien matkakuluja voitaisiin korvata valtion virka- ja työehtosopimusten mukaisesti sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenoista.

5 §. Asioiden käsittely. Neuvottelukunta kokoontuisi puheenjohtajan tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtajan kutsusta. Neuvottelukunta olisi päätösvaltainen, kun saapuvilla olisi puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan lisäksi vähintään puolet muista jäsenistä. Neuvottelukunnalla ja jaostoilla olisi oikeus kuulla asiantuntijoita asioiden valmistelussa. Neuvottelukunta voisi laatia toimintaansa varten myös työjärjestyksen, jossa se voisi sopia tarkemmin tehtäviensä hoitamisesta sekä mahdollisista keinoista arvioida tehtävien hoidon tuloksellisuutta. Neuvottelukunta voisi halutesaan laatia toiminnastaan niin ikään suunnitelman toimikaudelleen. Sosiaali- ja terveysministeriö ei kuitenkaan tätä suunnitelmaa valvoisi. Sen sijaan suunnitelman laatimisen ja toimeenpanon sekä sen tavoitteiden toteutumisen seuranta kuuluisi neuvottelukunnan puheenjohtajan vastuulle.

3 Vaikutukset

Tavoitteena on kehittää opiskeluterveydenhuollon sisältöä ja järjestämistä siten, että se edistää parhaiten opiskelijoiden opiskelukykyä. Samalla voidaan edistää opiskelijoiden tyytyväisyyttä ja vaikuttamismahdollisuuksia opiskeluterveydenhuoltoa koskevissa asioissa. Neuvottelukunnan asettamisella tavoitellaan myös eri toimijoiden välisen vuorovaikutuksen edistämistä.

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon toteuttamisen näkökulmasta esitystä voidaan pitää perusteltuna. Tilanne on uudenlainen suomalaisessa terveydenhuoltojärjestelmässä. Näin ollen neuvottelukunnan toiminta lienee omiaan vaikuttamaan uuden tilanteen hallinnassa sekä mahdollisten kehittämishaasteiden ratkaisemisessa. Neuvottelukunta voinee omalta osaltaan edistää opiskeluterveydenhuollon

sekä muun terveydenhuollon välistä yhteen sovitusta. Opiskeluterveydenhuollon ei ole tarkoitus olla erillään vaan tärkeä osa terveydenhuoltojärjestelmää.

4 Valmistelu

Neuvottelukunta-asetuksen valmistelu on tehty sosiaali- ja terveysministeriön virkатыönä. Lausuntokierros järjestettiin Lausuntopalvelu.fi -sivustolla. Lausuntopyyntö lähetettiin opetus- ja kulttuuriministeriölle, valtiovarainministeriölle, Kansaneläkelaitokselle, Suomen Kuntaliitolle, Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle, YTHS:lle, yliopistoille ja ammattikorkeakouluille, Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL ry:lle sekä Suomen opiskelijakuntien liitto SAMOK ry:lle. Lausuntokierros on ollut avoin kaikille.

Lausuntopalautteessa keskeisiksi teemoiksi lausunnoissa nousivat korkeakoulujen rooli opiskeluterveydenhuollon kehittämistyössä. Lähtökohtaisesti neuvottelukunnan tehtäviä kannatettiin. Monessa lausunnossa tehtäviin ja kokoonpanon määräytymiseen toivottiin täsmennyksiä. Myös toisen asteen opiskeluterveydenhuollon merkitys nousi eräissä lausunnoissa esiin. Huolta herätti neuvottelukunnan toimintakyky. Lisäksi huolta esitettiin resursseista ja alueellisesta yhdenvertaisuudesta. Neuvottelukunnan roolin osalta toivottiin eräissä lausunnoissa, ettei päällekkäistä vastuuta tulisi esimerkiksi Kansaneläkelaitoksen järjestämisvastuulle kuuluvien tehtävien kanssa. Useat korkeakoulut nostivat esiin heidän kanssaan tehtävän yhteistyön merkitystä.

Muutamassa lausunnossa esitettiin, että puheenjohtaja sekä varapuheenjohtaja olisivat molemmat sosiaali- ja terveysministeriön virkamiehiä. Kyseiset tehtävät vaativat terveydenhuoltolain sekä opiskeluterveydenhuoltolain osaamista. Opetus- ja kulttuuriministeriön edustusta neuvottelukunnan kokoonpanossa pidettiin kuitenkin tärkeänä.

Lausuntopalautteen perusteella asetusesitystä muutettiin niin, että neuvottelukunnan tehtäviä täsmennettiin merkittävästi. Neuvottelukunnan kokoonpanon määräytymistä täsmennettiin lausuntopalautteen johdosta niin, että puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja olisivat kumpikin sosiaali- ja terveysministeriön virkamiehiä. Myös neuvottelukunnan ehdokasasettelusäännöstä täsmennettiin korkeakoulu- ja opiskelijaedustuksen osalta.

Asetusluonnos lähetettiin oikeusministeriön laintarkastusyksikköön. Laintarkastuksen lausunnon perusteella sanamuotoja täsmennettiin varsinkin ruotsinkielisen luonnoksen osalta. Neuvottelukunnan kokoonpanoa koskevasta pykälästä poistettiin ylimääräisiä viittauksia säädösnumeroihin. Laintarkastuksen johdosta ei ollut tarpeen tehdä sisällöllisiä muutoksia. Laintarkastuksen lausunnossa mainitut muutokset muutettiin asetuseräilyluonnokseen.

5 Voimaantulo

Asetuksen on tarkoitus tulla voimaan 9.4.2021.